

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

**HDP KADIN MECLİSİ
2019 YEREL SEÇİM BİLDİRGESİ**

KADINLARLA BİRLİKTE YEREL DEMOKRASİYE

Tarih boyunca bütün yönetim biçimleri, en köklü ayrımcılık biçimi olan cinsiyet ayrımı üzerine inşa edilmiştir.

Bugün varlıklarını merkeziyetçi ve tekçi erkek egemenliğine dayandıran iktidarlar, kadın kimliğini yok sayarak kadınları erkeğin ve devletin denetimi altına alan erkek egemen uygarlığın bir tezahürüdür.

Fakat tarih aynı zamanda, kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelelerinin, kazanımlarının da tarihidir. Bizler işte bu tarihi, kadınların sosyal, siyasal, toplumsal ekonomik süreçlerde söz, yetki ve karar sahibi olmalarının hukukunu oluşturan bu mücadele mirasını devraldık. Tüm yetkileri merkezde ve tek elde toplayan erkek egemen yönetimlere karşı; evlerden, sokaklardan, köylerden, mahallelerden, belde ve kentlerimizden başlayarak çoğulcu, çok dilli ve çok kültürlü yerelde ve yerinden yönetimi esas aldık, almaya devam ediyoruz.

Yerel demokrasinin, adil paylaşımı odağına alan demokratik ve cinsiyet eşitlikçi bir toplumun yolunu açacağına inanıyoruz. Başta biz kadınlar olmak üzere tüm toplumu denetim altına almayı, demokratik taleplerimizi bastırmayı amaçlayarak çözümsüzlüğü dayatan tecrit politikalarına ve saldırılara rağmen, kadınlardan ve kadınların söz sahibi olduğu bir toplum düşüncesinden vazgeçmedik, vazgeçmeyeceğiz!

Egemenler Orta Doğu'da yeni bir paylaşım savaşı yürütüyor. Bu savaş aynı zamanda demokratik, çoğulcu, ekolojik, eşit, özgür ve birlikte yaşam mücadelesine karşı küresel ve bölgesel güçler tarafından sürdürülen bir savaştır. Bu süreçte aktif rol alan faşist ittifak, aşırı merkezileşen iktidarını yerel yönetimlere de yayarak pekiştirmeye çalışıyor. Fakat kadınlardan aldığımız güç ve inançla bu savaş politikalarına ve faşist ittifaklara karşı kadınlar olarak cevabımız değişmedi: Yerinde ve yerelde yönetimi de kapsayan yeni yaşam anlayışımız, eşyaşam iddiamızla ve dünya kadın özgürlük hareketlerinin demokratik deneyimlerinden ve Rojava'da yükselen kadın devriminden aldığımız ilhamla 21. yüzyılı kadın özgürlüğünün ve kadın uygarlığının yüzyılı yapacağız!

**Demokratik,
Ekolojik ve Kadın
Özgürlükçü
Yerel Yönetim
Modelimizi
Güçlendirerek
Devam Ediyoruz**

**KADINLARLA
BİRLİKTE
YEREL DEMOKRASİYE**

Biz kadınlar için erkek egemen sistemin yakın tarihteki en somut ifadesi olan AKP iktidarı, 17 yıldır politikalarıyla erkek egemenliğini derinleştirerek yaşamın tüm alanlarında mücadeleyle elde ettiğimiz hak ve özgürlüklerimizi kısıtlamaya devam ediyor.

Biz halkların sözünü genel ve yerel siyasete taşımak isterken, onlar herkesi susturup tüm yetkiyi tek elde toplamaya çalışıyorlar. Şimdi ise tüm gücün “tek adam”da toplandığı bir rejim değişikliğini içeren aşırı merkezileşmiş erkek egemen yönetimi yerel yönetimler üzerinden tamamlamayı amaçlıyorlar.

AKP eliyle atanan kayyumlar binbir emek ve mücadeleyle elde ettiğimiz kadın kazanımlarını ve kadın iradesini gasp etmiştir. İrade gaspının ve erkek egemenliğinin tezahürü olan kayyumlar, eşbaşkanlık sistemini hedef alarak eşbaşkanlarımızı tutuklamış; kadın merkezlerini, kadın sığınma evlerini, kadın yaşam alanlarını, kadın emeği pazarlarını, kadın politikaları daire başkanlıklarını, kadın müdürlüklerini kapatmıştır. Bunlarla yetinmemiş bu merkezlerde çalışan kadınlar işlerinden çıkarılmış, kadın özgürlük mücadelesi yürüttükleri için tutuklanmış, kadın merkezi çalışanlarına davalar açılmıştır. Yaşam alanlarını kadınsızlaştırmaya çalışan iktidar, kadın mücadelesi yürüten yerel mekanizmaları doğrudan hedef almıştır. AKP'nin talimatlarıyla hareket eden kayyumlar, kadınlar için hayati önem taşıyan kadına yönelik şiddet merkezlerini ya kapatmış ya da bu merkezlerin adlarındaki “kadın” ifadesini çıkarıp bu merkezlere “aile merkezi” adını vermiştir. Bu merkezler şiddete uğrayan kadınların şiddet gördükleri hanelerden uzaklaşmak için sığındıkları ve kadın dayanışmasıyla güçlendikleri yerler olmaktan çıkartılmış, sözde 'aile birliğini korumak' adına, kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran kurumlara dönüştürülmüştür.

Kadın kazanımlarına el koymaya çalışan, KHK'lerle kadınları ücretli ve güvenceli çalışma alanlarından uzaklaştıran, medyayı ele geçiren, kadın örgütleri başta olmak üzere hak temelli örgütleri kapatan, akademiye, bilime, eğitim sistemine, sağlık hakkımıza, sanata, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğimizden doğan haklarımıza, yaşam biçimimize saldıran da erkek egemen devletin aynı gaspçı kayyum ve tecrit politikalarıdır.

Bu erkek egemen siyasal iktidar, yöneticilerimizi rehin alarak seçme ve seçilme hakkını gasp etmekte; kentleri yıkıp binlerce insanı yerinden yurdundan ederek toplumsal ve kültürel hafızaya bilinçli biçimde saldırmaktadır.

Bir insanlık suçu olan ağırlaştırılmış tecrit aynı zamanda kadınların yaşamına, kazanımlarına ve geleceğine de bir müdahaledir. Yaşam alanlarımızı, geleceğimizi ve mücadelemizi savaş ve çözümsüzlük politikalarına hapsetmek isteyen tecrit zihniyetine ve politikalarına karşı mücadelemizi büyüteceğiz.

AKP/MHP ittifakı, kadına yönelik şiddetle mücadele etmediği gibi imzalamakla övüdüğü CEDAW, İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmeleri uygulamaktan özellikle kaçınıyor. Kadın düşmanı politikalar, cinsiyetçi erkek yargı ve iyi hal indirimleri ile somutlaşan cezasızlık rejimi; eşitsizliği ve ayrımcılığı besliyor, erkek şiddetini normalleştiriyor.

Kadına düşman, doğaya düşman bu iktidarı gerileteceğimiz bir seçime hazırlanıyoruz. Gasp yoluyla bizden aldıklarını fazlasıyla geri alacağız. Demokratik ittifaklarımızı ve dayanışma ağlarımızı güçlendirerek ortak çalışmalar yürüteceğiz. Bunu güçlü bir dayanışma, yaygın örgütlenme ve kesintisiz mücadeleyle başaracağımızı biliyoruz.

Yerel yönetim politika ve uygulamaları hayatlarımızı doğrudan etkiler. Evde, sokakta ne yaşadığımızdan hangi hizmetlerden ne kadar yararlanabildiğimize, mekânın planlanmasından ulaşım koşullarına, park, bahçe, yeşil alan oranından, sokağın ışıklandırılmasına, anadilde hizmetlere erişim hakkına kadar yani kaynakların kimler için nasıl kullanılacağına dair karar, politika ve uygulamalar yaşam biçimimizi şekillendirir.

Bu sebeple, hayatımızı ve yaşadığımız yeri biçimlendirebilmenin yolu, yerel yönetim politikalarını birlikte oluşturmaktan, söz ve karar süreçlerine dahil olabilmekten geçiyor. Katılımcı ve demokratik yerel yönetim anlayışını örgütlemek hayatımıza sahip çıkmanın, eşit ve özgür olmaya giden yolun olmazsa olmazlarından.

Birlikte Başardık Yine Birlikte Başaracağız

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

Her seçimde sayısını artırdığımız belediyelerimizde eşit temsiliyeti ve eşbaşkanlığı hayata geçirerek yerel siyaset ve hayatlarımız üzerinde söz, yetki ve karar sahibi olmanın yolunu açtık. Kadın Politikaları Daire Başkanlıkları, kadına yönelik şiddetle mücadelede destek sunan kadın danışma merkezleri, sığınaklar, alo şiddet hatları, kadın istihdam merkezleri, kadın kooperatifleri, kadın semt pazarları, kadınlara ait satış alanları olan “mor marketler”, kent bostanları, kız öğrenci yurtları ve kreşlerle kadınların ihtiyaçlarını siyasetimizin merkezine koyduk. Bütün çalışmalarımızı, devletin tüm engellemelerine rağmen toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelerle yürüttük. Sadece Türkiye'ye değil dünyaya örnek olacak uygulamalara imza attık.

Biz kadınlar yerel yönetim deneyimine 1978'de Hilvan'da 3 kadın belediye meclis üyesi ile başladık. Yerel yönetimleri sadece belediye, il genel meclisi ve muhtarlık seçimi olarak görmedik. Önce yerelde dernek, birlik, hareket, inisiyatif olarak özgün örgütlendik. 1999'da Bazîd/Doğubayazıt, Qoser/Kızıltepe, Dêrik ve Giyadîn/Diyadin'de 4 kadın belediye başkanlığını kazandık. O tarihte de erkek egemen sistem Diyardin belediyesine el koydu. Diğer 3 belediyeyi kadına yönelik şiddete karşı mücadele politikalarını geliştirdiğimiz pilot alanlar haline getirdik ve yaşamı kadın eliyle inşa etmede ısrar ettik. 2004 yerel seçimlerine gelindiğinde devlet, başta kadın özgürlük mücadelesi olmak üzere Kürt özgürlük mücadelesini tasfiye etme politikalarına ağırlık verdi. Kadınlar olarak hem erkek devletin saldırılarına, hem de erkek egemen antidemokratik aile-toplum zihniyetine karşı mücadele ederek yerel yönetimlerde 9 kadın belediye başkanıyla başarımızı yüzde 300 artırdık.

Hem dünya kadın hareketlerinin mücadele deneyimlerinden hem de Kürt kadın özgürlük hareketinin mücadele birikimlerinden yola çıkarak “Kadının Toplumsal Sözleşmesi”ni oluşturduk. “Kadının beyanı esastır” ilkesini ittifak kurduğumuz örgütlerin ve siyasi partilerin tüzük ve programında tanımladık.

2009 yerel yönetim seçimlerine gelindiğinde kadın kotası ilan ederek pek çok yereli sadece kadınların başvurularına açtık. “Kadınla kazanılmaz” aşamasından “kadınla kazanılır” aşamasına geçildi ve 15 yerelde kadınlar belediye başkanı olarak seçildi. Böylelikle birçok yerel ilk defa kadınlar tarafından yönetilmeye başladı.

2014 yerel seçimlerinde demokratik özerk yerel yönetim modelini benimseyerek, belediye ve il genel meclisinde eşbaşkanlık sistemini yaşama geçirdik. Bu sayede 102 belediyenin 96’sında kadınlar eşbaşkan olarak yerel yönetim politikalarının belirleyici özneleri haline geldi. Ancak AKP rejimi, anti demokratik ve cinsiyetçi politikaları derinleştirerek tüm demokratik kazanımlarımıza saldırdı. Halkın seçimle kazandığı belediyelere kayyumlar atayarak Türkiye’yi 90 yıl geriye götürdü.

Kadın İradesi Gasp Edilemez.

Demokratik Yerel Yönetim Sistemimize
Sahip Çıkararak Yeni Yaşamı Kurmaya
Devam Ediyoruz.

Kadın Özgürlükçü Yaşamı Yeniden ve Yerinden Öreceğiz

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

2019 yerel yönetim seçimlerine girerken; AKP'nin tüm baskıcı ve antidemokratik politikalarına rağmen, "vadetmiyoruz; birlikte inşa ediyoruz!" şiarıyla yola devam ediyoruz. Binbir emek ve bedelle kazanılan eşbaşkanlık, eşit temsiliyet ile çok kimlikli, çok kültürlü, çok dilli ve cinsiyet eşitliğine ve kadın özgürlüğüne dayalı demokratik, ekolojik toplumun gelişimini esas alan politikalarımızda ısrarcıyız. Kadınların gücü, bilinci, kararlılığı ve örgütlenmeye olan inancı ile çalışacağız, birlikte inşa edeceğiz, kazanımlarımızı çoğaltacağız.

Yerel yönetimlerimizde özgür birey ve özgür toplum, demokratik toplumsal komünalite, dayanışma, kalıcı barış ve eşit haklarla bir arada yaşama ilkesini savunuyoruz.

Toplumsal yaşamın eşitlik ve özgürlük değerleriyle yeniden örülmesi, korunması, savunulması ve kalıcılaştırılmasını kadınlardan yana politikalarla ve yerinden yönetim ilkesi ile gerçekleştiriyoruz.

Anadilde eğitim, kentsel planlama ve mimari, kentsel hizmetlerden eşit yararlanma, basın yayın, kültür ve sanat, ulaşım, sağlık, ekonomi, ekoloji, etik ve estetik politikaları ile sosyal politikaları; özgün-özerk örgütlenme, özgür eş-yaşam, eşbaşkanlık sistemi ve eşit temsiliyet anlayışımızla başaracağız.

Çok kültürlülüğe dayanan kadın belediyecilik anlayışımızda Kürt, Süryani, Asuri, Keldani, Arap, Türk-Türkmen, Laz, Çerkez, Roman, Ermeni, Alevi, Sünni, Müslüman, Hıristiyan, Êzidî ve tüm topluluklar ile inanç grupları ve halkların hak ve yetki yönüyle eşitliğini temel alıyoruz.

Eşbaşkanlık sistemini ve eşit temsili bir ilke olarak kabul ediyoruz. Kadın hak ve özgürlüğünün garantisi olarak kadınların her alanda özgün ve özerk örgütlenmesini savunuyoruz. Cinsiyet kimliklerinin eşitliğini ve doğadaki tüm farklılıkların uyumunu esas alıyoruz.

Tek Adam Rejimine İnat Eşbaşkanlık ve Eşit Temsilde İsrarcıyız

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

İktidarın yerel yönetimlerde gaspçı, tekçi ve erkek egemen siyaset tarzını aşmak ve siyaseti demokratikleştirmek için yerel yönetim mekanizmalarında da eşbaşkanlık sistemi ve eşit temsili etkin bir biçimde uygulamaya devam edeceğiz. Dünyada bir ilk olarak uyguladığımız yerel yönetimlerde eşbaşkanlık sistemi kadın özgürlük mücadelesinin en somut ve en önemli başarılarından birisidir.

Eşbaşkanlık sistemi; yaşamın bütün alanlarında kadının iradesini güçlendirmeyi, kentsel yönetim süreçlerine tam katılımını sağlamayı ve yerel yönetimlerde demokratik bir yönetim anlayışını ortaya çıkarmayı hedefler.

Kadın özgürlük hareketinin onlarca yıllık demokratik yerel yönetim ve kadın belediyeçiliği deneyimine sahibiz. Kadın mücadelesinin bu mirasından aldığımız güçle kazanımlarımızı çoğaltmaya devam ediyoruz.

Eşit temsiliyet ile katılımcı, çoğulcu, yatay, demokratik bir toplumsal yapıyı inşa ediyoruz.

Eşbaşkanlık sistemi ile kadının siyasette eşit düzeyde temsilini ve politik dönüştürücü gücünü yakalayacağız.

Fermuar sistemi eşitlikçi ilkemizle, belediye ve il genel meclis listelerini bir kadın-bir erkek olarak düzenlemeye devam ediyoruz.

Hep Birlikte Yerel Demokrasiden Demokratik Topluma

- Büyükşehirlerde Kadın Politikaları Daire Başkanlıkları, diğer il-ilçe belediyelerindeyse Kadın Masası, Kadın Kurulu, Kadın Politikaları Müdürlüklerini oluşturduk. Bu birimlere bağlı Kadın Ekonomi, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Kadın Eğitim birimlerini ve Kadın Destek Evlerini, Kadın Kooperatiflerini, Kadın Merkezlerini kurmuştuk. Yeni dönemde yerel yönetimlerde kadın politikalarının etkin uygulanabilmesi için kayyumlar tarafından kapatılan bu birimlerimizi yeniden açarak, çoğaltıp yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.
- Kadınların belediyelerdeki karar süreçlerine etkin biçimde dâhil edilmesi için seçilmişlerden ve çalışanlardan oluşan “Belediye Kadın Meclisleri”ni oluşturmaya devam edeceğiz.
- Kadın bakış açısının bütün yerel politikalara yansımaları için oluşturduğumuz, “meclis içinde meclis” pratik çalışmalarını yürütmek amacıyla “Kadın Kurulları” ve “Kadın Koordinasyonları” ile kadın ve erkek seçilmişlerin yer aldığı “Kadın-Erkek Eşitlik Komisyonları”ni geliştirerek yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.
- Tüm kadın örgütleri, sivil inisiyatifler, mahalle meclisleri ve belediye kadın meclisiyle birlikte oluşturacağımız Kadın Kurulları aracılığıyla ortak sorunlarımıza dayanışma ve örgütlenmeyle ortak çözümler üreteceğiz.
- Kadın politikalarını belirleyen tüm birimlerde genç kadınların kendi özgün örgütlenmelerini güçlendireceğiz, söz, yetki ve karar mekanizmalarına etkin katılımlarını destekleyeceğiz.
- Yerel yönetimlerde bölgesel, ulusal ve uluslararası kadın ittifakını genişleteceğiz.

Yerel Yönetimlerin Tüm Kademelerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Bütçelemeyi Esas Alıyoruz

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

Toplumun yarısını oluşturan kadınların temsil ve karar gücünün olmadığı, ihtiyaç ve taleplerinin karşılanmadığı bir yerel yönetim anlayışı tekçiliği örgütleyen bir hizmet anlayışıdır. Kayyum rejimiyle bu tekçilik ve yönetim anlayışı dayatılmaktadır. Buna karşılık demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü yerel yönetim anlayışı yalnızca hizmetlerin erişilebilir olmasını değil eşitsizlikleri ortadan kaldırmayı da hedefler.

Bu hedefin ancak, belediyelerdeki stratejik planlama, bütçeleme, tartışma ve karar verme gibi tüm süreçlere kadın meclisleri ve kadın örgütlerinin aktif katılımı ile mümkün olduğunu biliyoruz.

Yerel hizmetlerde, ayrımcılığın/eşitsizliğin izini sürebilmeye ve eşitlikçi müdahaleyi tasarlamaya olanak sağlayan “Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme”yi uygulamaya devam edeceğiz.

Toplumun yarısını oluşturan kadınların ihtiyaçlarını gören, katılımcı ve toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemeye;

- Yerel hizmet sunumundaki mevcut eşitsizlikleri görmemizi sağlayacak ve bu sayede yereldeki ihtiyacı ve öncelikli müdahale alanlarını da tespit etmemizi kolaylaştıracak “Yerelde Kadın Profili” çalışmasını hayata geçireceğiz.
- Yerel Eşitlik Planları, Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Stratejik planları ve Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe çalışmalarımızı etkin ve sürdürülebilir bir şekilde yürütebilmek için Yerel Kadın Profili ve sosyoekonomik mahalle durum tespitinden aldığımız bilgilerle cinsiyet ayrımlı bir veri tabanı oluşturacağız.

- Stratejik planlama, performans programı, faaliyet analizi ve proje gibi çalışmalarını toplumsal cinsiyet perspektifinden bakarak değerlendirmek, etkilerini incelemek amacıyla “Toplumsal Cinsiyet Etki Değerlendirme”(TCED) alışması yapacağız.
- TCED sayesinde uygulanması öngörülen bütün yerel yönetim hizmetlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından etkisini inceleyerek, çalışmanın kadınlar lehine olup olmadığını hep birlikte takip edeceğiz.
- Mahalle düzeyinde kadınların katılımı ve iradeleri doğrultusunda mahallelerin sorunlarını çözmeye yönelik hazırlanan “Mahalle Eşitlik Eylem Planları”nı hayata geçireceğiz.
- Tüm yerel eylem planlarını kadınlarla birlikte oluşturacağız ve performans göstergelerinin denetimini, takibini hep birlikte yapacağız.
- Politikaları üreten ve uygulayanların yalnızca toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin sonuçlarına değil, eşitsizliği yaratan süreçlere de dikkat etmesini kolaylaştıran “Toplumsal Cinsiyeti Dahil Etme” stratejisi; her bir politika/hizmet/etkinlik alanının kadınların gereksinimleri ve sorunları da düşünülerek yeniden tasarlanmasına ve btçelendirilmesine işaret eder. TCDE stratejisini yerel yönetimlerimizin tüm mekanizmalarında/birimlerinde uygulanacağız.
- Tüm yerel yönetim çalışanlarını sorundan ve çözümden sorumlu tutacağız.

Kendimizi De Yerelimizi De Biz Yöneteceğiz!

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

Yerleşim alanlarını (mezra, köy, belde, mahalle, ilçe, il) ayrımcılıktan, eşitsizlikten, cinsiyetçilikten arındırmak temel hedefimiz!

Kadınlar, kent nüfusunun yarısını oluşturuyor. Yerleşim alanlarının eşitsiz planlanması, kadınların ekonomi, sağlık, güvenlik gibi temel sorunlarının büyümesine neden oluyor. Kadınlar şahsındaki bu ayrımcılık kent yaşamındaki eşitsizliklere paralel olarak genişliyor.

Sınıfsal farklılıkları derinleştiren, kenti keskin hatlarla parçalayan, komünal yaşam mekânlarını yok eden, kent yönetimini merkezileştiren, tek tip modele dayanan, erkek egemen kent planlamalarına karşı çıkıyoruz. Kadın eksenli, çeşitliliği ve çokluğu gözeten, kadının yaşam hakkını, sağlık, eğitim, barınma, ulaşım, güvenlik hakkını içeren ekolojik kent planlamalarını esas alıyoruz. Konutundan yeşil alanlarına, parklarından kent mobilyalarına, meydanlarına yaşadığımız yerin planlanmasında söz, yetki ve karar sahibi olacağız.

Kadınların taleplerini oluşturacağı, düşüncelerini olgunlaştıracığı, sözlerini ve toplumsal hafızalarını güçlendireceği mekanlar için hep birlikte;

- Kadını yok sayan erkek egemen zihniyetin imar projelerine karşı, kadınların renkleri ve çeşitliliğiyle birlikte daha çok “kadın kamusal alanı” oluşturacağız.
- Kadın Kültürel Tesisleri, Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Sergi Salonu, Kadın Semt Spor alanları, Semt Pazar Alanları, Kadın Parkları, Kadın Özgürlük Meydanları yapacağız.
- Köylerden gelen kadınların çarşı-pazar, eğitim sağlık gibi şehirdeki işlerini hallederken soluklanıp ihtiyaçlarını karşılayabileceği, kendini güvende hissedeceği “Kadın Dinlenme Merkezleri”ni çoğaltacağız.

- Yerleşim alanlarındaki “ılıcalar ve içmeleri” projelendirerek kadınların erişim ve kullanımını kolaylaştıracacağız.
- Kadınların günün her saatinde sokaklarda rahat ve güvenli hareket edebilecekleri ulaşım programlarının “Mahalle Eşitlik Eylem Planları”nda yer almasını sağlayacağız.
- Toplu taşıma duraklarını, kadınların güvenliği açısından şeffaf malzemelerle yapacağız; duraklara acil yardım düğmeleri ya da telefonları yerleştireceğiz.
- Sokak aydınlatmasının eksik olduğu, kadınların kendini güvende hissetmediği tüm sokaklarda, ilgili kurumlarla birlikte güvenli bir aydınlatma sistemi yapacağız.
- Kadın odaklı kent anlayışımızla yaya kullanım alanlarını inşa ederken engelli, çocuk, yaşlı ve tüm dezavantajlı grupların ihtiyaç, istek ve taleplerini esas alacağız.
- Kadın, doğa ve toplum karşıtı kentsel dönüşüm projelerini reddediyoruz. Kadınlarla birlikte tasarlayacağımız, sosyal projelerle desteklenmiş “yerinde dönüşümü” esas alıyoruz.

Yaşamı, Tarihi, Kültürü ve Doğayı Hedef Alan Savaş Politikalarına Karşı Hep Birlikte Mücadeleye Devam!

- Yıkılan yaşam alanlarını, yerelin talepleri temelinde, ortaklaşarak ve birlikte inşa edeceğiz.
- Savaş ve çatışmalarla zorla göç ettirme ve demografik yapının değiştirilmesi politikalarına karşı birlikte mücadele edeceğiz.

Kadının ve Doğanın Üzerindeki Tahakkümlerle Mücadele Ederek, Ekolojik Bir Yaşamı İnşa Ediyoruz

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

Kadını tahakküm altına almaya çalışan zihniyet kadın üzerinde geliştirdiği her türlü kırım politikasını doğaya karşı da uyguluyor. Ekoloji eksenli yerel yönetim perspektifimizle doğa ile insan arasında demokratik bir ilişki kurmayı esas alıyoruz. Kadın özgürlükçü yerel yönetim modelimizle sermayenin ve devletin yaşam alanları ve doğa üzerindeki çıkarlarını değil, tüm canlıların-doğanın ekolojik ahengini savunuyoruz.

Kapitalizmin doğayı, kültürel ve doğal varlıkları aslında yaşamı metalaştırmak suretiyle tahrip etmesine karşı doğanın haklarını öncelerek ekosistemi korumayı ilke ediniyoruz.

Kendimizi yalnızca insana değil, aynı zamanda tüm farklı bitki ve hayvan türlerine; suya, toprağa, havaya, tarihsel varlıklara ve kültürel mirasa karşı da sorumlu görüyoruz.

Birlikte Vadediyoruz, İnşa Ederek Gerçekleştiriyoruz!

- Kent planlamalarında, kentin doğal ekolojik sınırlarını gözetken planlamaları uygulayacağız.
- Kentleşme yönünün, tarım alanlarına, meralara, ormanlara, sazlıklara, göl-dere-nehir yataklarına doğru genişlemesini engelleyeceğiz. İlgili yönetmeliklerde bu yönde net düzenlemeler yapacağız.
- Kadın perspektifiyle kentlerde yeşil alanları genişleterek, kentlerin yeni çehresini insan-insan, insan-doğa ve kır-kent barışı temelinde oluşturacağız.
- Ekolojik ve kadın eksenli kent planlamamızda insan sağlığını etkileyen kirli derelerin ekolojik koridorlara dönüştürülmesini sağlayacağız.

- Derelerin çevresini araç trafiğine kapatarak suyunu avuçlayabileceğimiz ekolojik ve sosyal alanlara dönüştürülmesi için çalışacağız.
- Ekolojik bilinci geliştirecek, doğayla barışık yaşayan bir toplum için başta çocuklara yönelik olmak üzere gerekli eğitim araçlarını ve mekanizmalarını oluşturacağız.
- Yaşam alanlarının doğasızlaştırılmasına, nefessiz bırakılmasına; yaşam alanlarını yağmalayan, barınma hakkını yok eden, halkı zorla yerinden eden, hafızasından, geçmişinden koparan kentsel dönüşüm projelerine; tarihi ve kültürel varlıkların, kamusal alanların gasp edilmesine; kent hizmetlerinin piyasalaştırılmasına karşı mücadelede öncü olmaya devam edeceğiz.
- Otomobil odaklı imar planlarının yerine, yaya odaklı, yürüyüş, bisiklet ve hafif raylı sistem gibi toplumsallaşmanın olduğu, ucuz, sağlıklı, güvenli ve erişilebilir bir ulaşım planlamasını Kadın Ekolojik Kentlerin ilkeleri olarak benimsemekteyiz.
- Her yıl “Dikili Bir Ağacın Yoksa Sen De Yoksun” sloganıyla mevsimlerine göre düzenlenen fidan dikim kampanyalarını yaygınlaştıracamız. Kent ormanlarımızı biz kadınlar birlikte yapacağız.
- Kadınların tarım üretiminde ekolojik ve kadın merkezli bir çalışma ve değer yaratma anlayışıyla hareket ettiği ekolojik köyler, kooperatifler kurmalarını destekleyeceğiz.
- Ekolojik ürünlerin kullanımını öne çıkararak, organik gıda kullanımını teşvik edeceğiz. Kendine yeterliliği esas alan, güneş ve rüzgâr enerjisinin kullanılması için çalışacağız.
- Toplum sağlığını gözeterek çevre kirliliğine yol açan tüm aktivitelere karşı tedbirler geliştireceğiz.

- Çevre temizliği ve ekolojik toplum bilincinin gelişmesi için mahallelerde eğitimler, etkinlikler düzenlemeye ve yerel yönetim çalışanlarının bu konuda öncülük etmelerini sağlamaya devam edeceğiz.
- Yerel tohumların korunması için ilgili birimler bünyesinde “Yerel Tohum Evleri” kuracağız. Tohum üretim kooperatiflerini teşvik ederek yaygınlaşması için çalışmalar başlatacak ve yerel tohumların halka ücretsiz dağıtılmasını sağlayacağız. İlgili çalışma grupları ve sivil toplum kuruluşları ile ortaklaşarak bilinçlendirme çalışmaları yürüteceğiz.
- Ekolojide toplumsallık ilkemize dayanarak su rezervlerinin korunması ve musluklardan gönül rahatlığıyla sağlıklı su içebileceğimiz için altyapı çalışmalarını sürdüreceğiz.
- Sokaklarda yaşayan hayvanlar için sağlıklı temiz barınaklar oluşturarak, bakımlarını sağlayacağız.

Ekonomiyi Asıl Var Eden Biz Kadınlarız

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

Kadın emeği üzerindeki, sömürgeciliğe, tekelleşmeye, haksız ve gayri meşru kazanca son vereceğiz! Talan ve sömürü kültürünü ortadan kaldıracak, kadın emeğini görünür kılacak, kadınların üretim süreçlerine dahil olarak kendi ekonomilerini yaratabileceği, eşit ve adil bölüşüm odaklı, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe anlayışımızla biz kadınlar yerel yönetimlerde;

- Kadınların belediye, il genel meclisi, STK, oda, sendika gibi yerel örgütlenme mekanizmalarının bütçe süreçlerine etkin katılımlarını artırmaya yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz.
- Kadınların ekonomiye katılımlarını artırmak için kolektif üretimin özendirildiği “Özgür Kadın Kooperatifleri” kuracağız. Bu temelde tarım ve hayvancılık başta olmak üzere, enerji, eğitim, ticaret, üretim atölyelerine dayalı kadın kooperatif çalışmalarını destekleyeceğiz ve birlikte geliştireceğiz.
- İşleri kadın işi/erkek işi diye ayıran cinsiyet rollerine dayalı ayırıcı işbölümünü aşmaya yönelik projeler geliştirmeye; mesleki eğitim kurslarımızla kadınların farklı alanlarda istihdam edilmelerinin önünü açmaya devam edeceğiz.
- Eğitimi yarıda kalmış kadınlara eğitimlerini tamamlamaları için destek vereceğiz. İşe alımlarda kadınlara pozitif ayrımcılık tanıyacağız. Kadınların “aile bütçesine katkı”, “hobi” ya da “ek gelir” olarak değil, sosyal güvence kapsamında ve sendika hakkına sahip olarak çalışabilecekleri iş alanlarını genişleteceğiz.
- Kadın istihdamını arttırmayı amaçlayan çalışmalara devam ederek Kadın İstihdamı Geliştirme Merkezlerini (KİGEM) tüm belediyelerimizde yaygınlaştıracadıız.

- Mevsimlik göçün cinsiyeti kadındır. “Doğduğum yerde doymak istiyorum” projemizi geliştirip mevsimlik göçü önlemeye yönelik çalışmalarımızı çoğaltacağız. Mevsimlik tarım işçiliği yapan kadınlar için yaşadıkları topraklarda kolektif üretim alanlarını birlikte oluşturacağız.
- Yerellerdeki pazar alanlarında kadınlara yer ayrılmasının yanı sıra kentteki ve kırsaldaki kadınların ürettiklerini satışa sunabileceği Kadın Semt Pazarlarını ve Mor Marketleri yaygınlaştıracacağız.
- Kadın girişimciliğini artırmak için teşvik ve destek programları oluşturacak ve kadınların işyeri açması durumunda belediyelerimize ödenecek harç ve vergilerde indirim yapılmasını sağlayacağız.

Kâra Dayalı Kapitalist Anlayışa Karşı, Yerel Yönetimlerde, Paylaşımaya Dayalı Kolektif Ekonomiye Geçiş Hedefliyoruz.

- Kadınların mahallelerinde/sokaklarında komünler ve sokak kooperatifleri oluşturmalarını destekleyeceğiz.
- Tandır evlerinin yaygınlaştırılmasını sağlayacağız. Yerel kadın ekonomisini geliştirme amacıyla bu üretimlerini direk satışa sunacakları Mor Tandır Büfelerini faaliyete geçireceğiz.
- Kadınların şehir içi ulaşımı aktif ve özgürce kullanabilmeleri için belediyelere bağlı otobüslerde Jinkart/Kadın Kartı uygulamasını hayata geçireceğiz. Belediyelere bağlı kültür-sanat, tiyatro, sinema ve spor aktivitelerine kolay erişimi “Jinkart” ile sağlayacağız.
- Kadınların hem çalışma yaşamına hem de kamusal yaşama özgürce katılabilmeleri için, her mahallede, istihdamın yoğun olduğu yerlerde ulaşılabilir, ücretsiz, anadilde eğitim ve 24 saat hizmet veren kreşler açmaya devam edeceğiz.

Demokratik, Cinsiyet Eşitlikçi, Parasız, Anadilde Eğitim Haktır

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

AKP iktidarı var olan tekçi, mezhepçi, erkek egemen eğitim sisteminde toplumsal cinsiyet eşitsizliğini “işin fitratı böyle” kandırması ile derinleştirerek devam ettiriyor. Bu eğitim sistemi, bireyi topluma yabancılaştırarak insanı insanla çatıştırıyor; toplumsal cinsiyet rollerini pekiştirerek kadına yönelik şiddeti meşrulaştırıyor; farklı dil ve kültürleri yok sayarak nefret ve korku üretiyor.

Farklı diller, kültürler, kimlikler ve inançlarımız ile bir arada, demokratik, toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan parasız, bilimsel ve anadilde eğitimin savunucusu olmakta ısrarcıyız, kararlıyız!

Eğitimin Yerel Yönetimlere Devredilmesi İçin Mücadele Etmeye Devam Edeceğiz!

- Toplumsal cinsiyet eşitliği dersini, eğitim mekanlarımızda temel bir ders olarak tüm müfredata ekleyeceğiz.
- Eğitim müfredatını, ders kitaplarını ve diğer materyalleri cinsiyetçi, tekçi, merkeziyetçi, mezhepçi, militarist, milliyetçi ve şoven içerikten arındıracağız.
- Eğitim sistemindeki cinsiyetçi işbölümünü pekiştiren kalıplara karşı toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan eğitim materyalleri hazırlayacağız.
- Okullarda kız çocuklarını çok yönlü olarak güçlendiren ve eğitim hakkından eksiksiz ve tam bir şekilde yararlanmasını sağlayan destekleme politikaları uygulayacağız.
- Hazırlayacağımız öykü kitabı gibi materyalleri toplumdaki cinsiyet eşitliğini ve farkındalığı arttırmak amacıyla mahallerde ücretsiz dağıtacağız.

- Çocukların anadillerinde eğitim alabilecekleri kreşleri yaygınlaştıracacağız. Kreşlerin ulaşılabilir, ücretsiz, 24 saat açık hizmet vermelerini sağlayacağız. Mahalle kreşleri açacağız.
- Üniversite öğrencileri ve kırsalda yaşayan genç kadınlar için Genç Kadın Öğrenci Yurtlarını açmaya devam edeceğiz.
- Yaşadığımız şehirlerin tarihsel dillerinin tümü bizim ana dillerimizdir. Anadille eğitim hakkının savunucuları olarak yerel yönetimler bünyesinde kadınlar için okur-yazarlık kursları ve anadil üzerine eğitim programları düzenlemeye devam edeceğiz.
- Belediye çalışanlarının tamamını kapsayacak toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı eğitim ve uygulama politikalarımızı yaygınlaştıracacağız.
- Kadın Eğitimini Geliştirme Müdürlüklerini/Birimlerini belediyelerde yaygınlaştıracacağız. Bu şekilde sistemli ve yereldeki kadınların ihtiyaçlarına göre eğitim programlarını birlikte oluşturacağız.
- Mahallelerde kadınlara yönelik meslek edindirme, istihdam, girişimcilik ve kooperatif çalışmalarına öncülük edecek eğitim programlarını yaygınlaştıracacağız.
- Kadınların, yaşlıların, gençlerin ve çocukların bilgi ve deneyimlerini paylaşacağı Kadın Bilge Evlerinin oluşturulmasını sağlayacağız.
- Kadın özgürlükçü yaklaşımla kadınlara ve toplumun tüm kesimlerine yönelik, yaşam boyu ihtiyaç duyulan ve talep edilen her başlıkta akademik, kültürel, sosyal, ekonomik, sağlık eğitim programları için gezici eğitim ekipleri kuracağız.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Temelli Sağlığa Erişim Haktır

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

Hükümetin sağlık politikalarının, sağlıklı olmayı bir hak olarak değil, her bireyi müşteri olarak gören rantçı bir anlayışla belirlendiğini biliyoruz. Bu yüzden sağlıklı olma haline ve sağlıklı bir topluma erişmenin yerel yönetim çalışmalarının asli unsuru olduğuna inanıyoruz.

Sağlık hakkı için vazgeçilmez olan, sağlıklı yaşama ortamının ve olanaklarının sağlanmasıdır. Kâr amaçlı yapılan her türlü üretim ve hizmetin karşısında duracağız. Kadın sağlığındaki yaklaşımımız, yaşam boyu, her yaş grubunun sağlığını etkileyen bütün faktörler, “yaşam ve yaşam alanlarını” göz önüne alan kapsamlı bir yaklaşım ve mücadele alanıdır.

Tarım, su, gıda, konut, enerji, imalat, maden, kent, teknoloji, turizm, bilişim, iletişim-haberleşme, eğitim, güvenlik vb. her alanda kar amaçlı üretim ve kitlesel tüketim anlayışına, erkek egemen zihniyetin insan-toplum-doğa sağlığı için yarattığı tehditlere karşı birlikte mücadeleye devam edeceğiz.

Yaşamayı ve yaşatmayı esas alan biz kadınlar;

- Toplumsal bir hak olarak anadilde sağlık hizmetlerini yaygınlaştıracacağız.
- Kadın sağlığını cinsiyetlendiren ve sadece üreme sağlığı ile bir tutan anlayış yerine, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetken bütüncül sağlık anlayışını savunuyoruz. Ulaşılabilir, ücretsiz, anadilinde, nitelikli kadın sağlığı merkezlerini yerleşim alanlarında hep birlikte inşa edeceğiz.

- Sağlık politikalarımızı kadınlarla ve kadın örgütleriyle birlikte oluşturacağız. Kadın sağlığı merkezimizin kadın örgütleri tarafından denetlenmesini sağlayacağız.
- Kadın bedeni ve sağlığına ilişkin eğitimleri artıracaktır.
- Kadınların doğum kontrolünde irade sahibi olduğu bilinç yükseltme çalışmalarını gezici köy sağlık ekiplerimizle sağlarken, sağlık merkezlerimizde bu yönlü hizmet ve bilinçlendirme çalışmalarımızı yaygınlaştıracaktır.
- Başta genç kadınlar ve çocuklar üzerinde etkili bir şekilde yaygınlaşan madde bağımlılığı ile mücadele edeceğiz.
- Belediyelerde madde bağımlılığı ile mücadele birimlerini oluşturacağız. Mahallelerde uyuşturuıcı bağımlılığına karşı Yerel Yönetim Uyuşturuıcıyla Mücadele Gönüllüler Ağı'nın oluşturulması için kampanyalar yürüteceğiz.
- Önleyici sağlık hizmetleri kapsamında Erken Teşhis Merkezlerinin arttırılmasına yönelik teşvikler geliştireceğiz.
- Sağlık hizmetlerinde koruyucu ve sağlığı geliştirici hizmetleri esas alacağız. Bu amaçla kurulacak birimler aracılığıyla sağlığın toplumsallaşmasını sağlayacağız.

Yeryüzü İşgal Yeri Değil, Hepimizin Barınma Yeridir

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

İktidarın desteği ve neoliberal dönüşüme zemin yaratan politikalarıyla sermaye; şehirleri, beldeleri ve hatta köyleri yeniden imar ederken erkek egemenliğini ve toplumsal eşitsizlikleri de yeniden üretiyor.

Buna karşı bizler barınma hakkıyla birlikte konut hakkından herkesin faydalanabilmesini savunuyoruz. Bireyin güvenliğinin ve mahremiyetinin sağlandığı; gizlilik ve dokunulmazlığının garanti edildiği, sağlıklı, ucuz, yeşil alanı olan, komşuluk ilişkilerini güçlendiren barınma ve konut politikalarını temel almaya devam edeceğiz.

- Yerel yönetim modelimizde kadınların yaşadıkları yerelin eşit yurttaşları olarak dinamik ve dönüştürücü olabilecekleri barınma politikalarının uygulanmasına öncelik vereceğiz.
- Yeni imar alanlarının oluşturulması ve yaşanacak dönüşüm süreçlerini yerelde yaşayanların ortak ihtiyaçlarını, doğayı ve kamu yararını temel alan bir biçimde kadınların karar alma mekanizmalarına katılımıyla şekillendireceğiz.
- Evsiz, yerinden edilmiş, şiddet mağduru, engelli, göçmen/sığınmacı kadınlara sağlıklı, güvenli, erişilebilir barınmayı birlikte inşa edeceğiz.

Afetler ve Acil Durumların Yıkıcı Sonuçları Kader Değildir

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

Doğal afetler veya insan eliyle ortaya çıkarılan felaketlerin sonuçları, sosyal sınırlamalar ve cinsiyet rollerinden dolayı kadınlar için çok daha büyük risk oluşturuyor. Yerel yönetimlerin önlemler alarak, doğru imar planları ve düzenlemelerle bunların doğuracağı zararları en aza indirilebileceğini biliyoruz.

- Kadınların afet durumlarına hazırlıklı olması ve doğacak zararların en aza indirilmesi için eğitimler düzenleyeceğiz.
- Afet riskinin azaltılması yönündeki çalışmalara ve afet yönetimi süreçlerine kadınların etkin şekilde katılmasını sağlayacağız.
- Afet ncesi hazırlık ve müdahale alanlarında yapılacak çalışmaları içeren **afet acil eylem planlarını** toplumsal cinsiyete duyarlı yapacağız

Kadın Özgürlükçü Sanat Mümkün

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASIYE

Erkek egemenliğin şekillendirdiği kültür ve sanat alanında, biz kadınlar ya meta olarak görüldük ya eserlerimiz sırf kadın olduğumuz için değersizleştirildi. Kültürel üretim alanlarından ve imkânlarından en az yararlanabilen kesimlerden olduk. Köklü yerel yönetim deneyimimizde kadınlar olarak hayatın her alanında var olma mücadelesiyle özgürleşebileceğimizi bilerek erkek egemen kültür sanat alanlarına müdahale ettik. Kadınların kendi anadillerinde, sansür ve baskıya uğramadan sanat yapabileceği, kültürel faaliyetlere katılabileceği alanlar yarattık ve yaratmaya devam edeceğiz.

Dilimiz, fikirlerimiz, farklı kültürel değerlerimizle özgürce üretebileceğimiz bir sanat anlayışının yaygınlaşması için bizi tek tipleşmeye zorlayan iktidar anlayışına karşı özgürlükçü ve eleştirel sanat çalışmalarına alan açacağız. Cinsiyetçi, ırkçı, milliyetçi, tüketim odaklı kültür sanat siyasetine karşı; toplumcu ve demokratik kültürü ve sanatı geliştireceğiz, yaygınlaştıracacağız.

Kadınların kültür ve sanat alanındaki çalışmalarını görünür kılmak ve artırmak için;

- Kültür sanat hizmetlerini ucuz ve ulaşılabilir hale getireceğiz.
- Yazılı-sözlü sanatlarda ve kültürel çalışmalarda kadınların kendi anadillerini kullanması ve geliştirmesi için sorumluluk alacak, bunun mücadelesini birlikte vereceğiz.
- Kadınların sosyal, ekonomik, etnik farklılıklarını ve engellilik gibi durumları gözetererek, her kesimden kadını kapsamayı amaçlayan bir kültür sanat politikası benimseyeceğiz.
- Belediyeler bünyesinde Kadın Kültür Akademilerini kuracağız.

- Farklı kùltùrlerden kadınların icra ettiği sanat dallarını sürdürrebilmek ve görünür kılmak için her yerelde kadınların ilgi alanlarına dair fizibilite çalışmaları yapacağız.
- Sözlü tarih ve etnografi çalışmaları yaparak farklı kùltürlere ait sanatların kayıt altına alınması yönünde çalışmaları destekleyeceğiz.
- Bu sanat dallarının icrasını yaygınlaştırmak için Kadın Dengbeç Evleri kuracak, Sanat Atölyelerini çoğaltacağız.
- Kadınların sanatsal üretimlerini kolaylaştırmak için ücretsiz yararlanabilecekleri atölyeler, çalışma salonları, stüdyolar açacağız.
- Her kentte kadın korolarının ve orkestralarının oluşması için kadınların katılımını destekleyecek, bu alandaki kùltür-sanat emeklerinin tanıtımını yapacağız.
- Genç kadınların kùltür sanat alanlarına katılımlarını ve karar mekanizmalarında etkin olmalarını teşvik ederek özgün genç kadın kurumlarını destekleyeceğiz.
- Her mahallenin her sokağın, her köyün gezici kùltür ve sanat ekipleriyle tiyatro, resim sergisi, film gösterimleriyle buluşmalarını sağlayacağız.
- Kırsalda yaşayan kadınlar eğitim ve kùltür etkinliklerine katılırken çocuklara yönelik de gelişimlerini destekleyecek gezici sanat kreşleri oluşturacağız.
- Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Kadın Eserleri Müzesi çalışmalarını hayata geçireceğiz.

Kazanmak Değil Katılmak, Rekabet Değil Ortak Gelişim

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASİYE

Spor kadınların hakkıdır. Biz kadınlar sporu cinsiyetçi, milliyetçi ve şoven politikaların ve söylemlerin tekelinden çıkaracağız! Bu alanın erkek egemen organizasyonlarla şekillenmesine karşı politika üretmeye devam edeceğiz. Yerel yönetimlerimiz aracılığıyla başta kadınlar olmak üzere toplumun her kesiminin spor faaliyetlerinden eşit bir şekilde faydalanmasını sağlayacak çalışmalar yürüteceğiz.

- Kadınların sportif faaliyetlere katılımını teşvik ederek, her yaşta kadının eşit olarak erişebileceği kadın spor komplekslerini yaygınlaştıracacağız.
- Anadilde spor çalışmaları ve hizmetlerini sağlayarak kadınların bu aktivitelere katılımını teşvik edeceğiz.
- Mahallelerde kadın dayanışmasını ve kolektifliğini esas alacak kadın spor turnuvalarını yaygınlaştıracacağız.
- Kurulmuş ve kurulacak olan kadın amatör spor kulüplerini destekleyeceğiz.
- Mevcut parklarda ve yapılacak yeni park projelerinde spor faaliyetlerinin çeşitliliğini esas alan spor aletleri ve spor mekânlarını oluşturacağız.
- Birçok semtte kadınların ücretsiz yararlanabileceği yüzme kursları ve alanlarını açacağız.

Kadınlar Engel Tanımaz

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASIYE

Engelli kadınların yaşamsal haklardan eşit şekilde faydalanmasının ve kamusal yaşama katılmasının önünde pek çok engel bulunuyor. Hem kadın hem de engelli olmaktan kaynaklı çoklu ayrımcılığa ve şiddete maruz bırakılıyorlar. Belediye otobüs şoförleri “tekerlekli sandalye çok yer kaplıyor” gerekçesiyle otobüse almazken, kamu dairelerinin neredeyse hiçbirinde işaret diliyle hizmet verilmiyor. Kent politikaları ve sosyal politikalar engelli kadınların eve, aileye ve yardıma muhtaç kişiler olduğu varsayımıyla oluşturuluyor.

Bu ayrımcı sisteme karşı engelli kadınların tüm haklardan ve özgürlüklerden eşit şekilde faydalanabileceği bir politikayı benimsiyoruz.

- Kadın Daire Başkanlıkları ve Kadın Müdürlükleri bünyesinde engelli kadınların toplumsal yaşama katılımında; eğitim, sağlık, spor, barınma, ulaşım, çalışma gibi haklara erişimde karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik Eşitlik Birimleri oluşturacağız.
- Bu birimler vasıtasıyla engelli kadınların yaşadığı sorunları araştırarak, çözümlerine yönelik eylem planı oluşturacağız.
- Yerel yönetimlerin hizmet ve politikalarının tümünü engelli kadınların talep ve ihtiyaçlarını dikkate alan bir filtreden geçirerek birlikte belirleyeceğiz.

Farklılıklarımız Ayrılıklarımız Değil Ortak Mücadelemizin Zeminidir

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASIYE

Savaş ve çatışma politikalarının en ağır sonuçlarından biri yerinden yurdundan edilerek mülteci olmaktır. Yoksulluğun, şiddetin ve ayrımcılığın; emek alanında ucuz işgücü, dış politikada pazarlık unsuru ve insan ticaretinin konusu edilmenin mülteci kadınlara kader olarak dayatılmasını kabul etmiyoruz.

Yerel yönetimlerimizde sunduğumuz başta, eğitim ve sağlık olmak üzere bütün hizmetlerden mülteci kadınların da yerelde yaşayan diğer tüm kadınlar gibi hiçbir engelle karşılaşmadan, hak sahibi bireyler olarak anadillerinde faydalanabilmesini önceliyoruz.

Göçmen ve mülteci kadınların onurlu bir yaşama ve güvenli bir geleceğe erişmeleri için;

- İnsanlığı mültecileştiren savaşlara karşı birlikte mücadele edeceğiz.
- Savaşların ve ekonomik sömürünün bir sonucu olarak ülkelerini terk eden mülteci ve göçmen kadınlarla birlikte örgütleneceğiz, hak gasplarına karşı birlikte mücadele edeceğiz.
- Göçmen ve mülteci kadınların ayrımcılığa uğramadan güvenceli ve güvenli bir şekilde çalışabileceği istihdam alanları yaratmak için çalışacağız.
- Cinsiyetçi uygulamaların karşısında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı, kadınlar arasında eşit yaşamı temel alan mülteci politikalarını hep beraber oluşturacağız.

- Yerelerde halklar arasında uyum sağlanması ve göçmen ve mülteci kadınların rahat ve güvenli bir şekilde yaşamaları amacıyla ilgili STK'larla birlikte hareket edeceğiz.
- Sığınmacı kadınlara yapılan her türlü saldırı ve şiddete karşı birlikte mücadele edeceğiz.
- Göçmen ve mülteci kadınların sığınaklar, kadın merkezleri gibi erkek şiddetiyle mücadele mekanizmalarının tümünden eşit şekilde yararlanmasını sağlayacağız.
- Göçmen ve mülteci kadınlara yönelen cinsel şiddet, zorla evlendirme, insan ticareti ve fuhuşa zorlama gibi tüm şiddet biçimlerine karşı etkin biçimde mücadele planlarını kadınlarla beraber oluşturacağız.
- Mülteci kamplarında kalan kadınların insani standartlarda yaşamaları sağlamak, buralardaki insan haklarını ihlallerini gidermek ve tüm kampların düzenli olarak ilgili STÖ ve kadın kurumları tarafından denetlenmesi için çalışmalar yapacağız.

Kadına Yönelik Şiddet Politiktir

**KADINLARLA
BİRLİKTE**

YEREL DEMOKRASİYE

Kadına yönelik erkek şiddeti ve ayrımcılık sokakta, evde, siyasetçilerin dilinde! AKP kadına yönelik şiddeti kendi erkek egemen, tekçi ve baskıcı iktidarını pekiştirmenin ve kadınları denetim altında tutmanın bir aracı olarak kullanıyor. Kadına yönelik her türlü şiddeti meşru gören; dilimize, bedenimize, irademize, örgütlerimize ve kazanılmış haklarımıza saldıran iktidara karşı özgür bir yaşamı kurmak için birbirimizden cesaret almaya ve kadın dayanışmasına inanıyoruz. Birlikte güçleniyoruz.

Kayıyum rejiminde kadın merkezlerinin, sığınakların ve şiddetle mücadele mekanizmalarının kapatılması, işlevsizleştirilmesi ve kadın çalışmalarının engellenmesine karşı biz kadınlar tüm alanlarımızı geri alacağız. Erkek şiddetini sonlandırmak, haklarımıza ve hayatlarımıza sahip çıkmak için yerel yönetimlerde kadın dayanışmasını esas alan, kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarımızı geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Yerel yönetimlerimizde erkek şiddetine karşı etkili bir mücadele için;

- Kadına yönelik şiddeti araştırma birimlerimiz ile şiddetin yaygınlığını tespit edebilmek için fizibilite raporları oluşturacağız.
- Kadın politikalarımızı, kadınlarla birlikte onların deneyimlerinden yola çıkarak oluşturacağız.
- Yerel yönetimlerimizde, kadına yönelik şiddetle mücadelede her yıl eylem planı geliştireceğiz.
- Yerel yönetim hizmet merkezlerinden destek alan her kadını ve çocuğu ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda destekleyeceğiz.

- Şiddete maruz kalan kadınların sosyal, psikolojik, ekonomik ve hukuki desteklere erişebilmesi, sığınaklara kolay erişebilmesi için kadın merkezleri, kadın yaşam evleri ve dayanışma merkezlerinin sayısını artıracamız.
- Nüfusu 50 binin üstündeki her yerelde, her 10 bin nüfusa karşılık en az 1 yatak kapasitesi olacak şekilde yerel yönetimlere bağılı sığınak sayısını artıracamız.
- Şiddet riski taşıyan kadınlar için acil ihtiyaçlarını karşılamak ve durumlarını değerlendirmek üzere “ilk adım istasyonlarını” çoğaltacağız.
- Kadın Merkezleri ve sığınaklarda; her türden ayrımcılığı reddeden ve kadına özgür yaşam alanı sunan bir perspektif ile hareket edeceğiz.
- Destek birimlerimizin tamamında çocuklar; birey olarak tüm desteklerden eşit şekilde faydalanacak.
- Belediyelerde, şiddete karşı çok dilli “Alo Şiddet” hatları açmaya devam edeceğiz. İşitme engelli kadınların da başvurabileceğı ayrı bir hat açacağız.
- Kadınları yalnızca ekonomik desteklerle değil, meslek edinme ve iş bulma konusunda da destekleyen bir ekonomik güçlendirme mekanizması kuracağız.
- Kadınların toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişimini destekleyecek “özgür kadın köyleri” ile şiddetsiz bir yaşamın olanaklarını kadınlarla birlikte yaratmaya ve inşa etmeye çalışacağız.
- Genç kadınların katılımını teşvik edeceğimiz toplumsal cinsiyet atölyeleri ile şiddete karşı öz savunma atölyeleri açacağız.

- Çocuk ihmal ve istismarına karşı “mücadele ve danışma” birimleri kuracağız.
- Önemli bir sorun olan ve çoğunlukla gizli tutulan aile içindeki cinsel istismarın yaşanmaması için çok yönlü mücadele edeceğiz, ensest mağdurları için Travma İyileştirme Merkezleri kuracağız.
- Yerel yönetimlerde yapılacak toplu sözleşmelerde kadına yönelik şiddet uygulayan çalışanlara yaptırım içeren hükümlerin yer alması uygulamasını devam ettireceğiz. Kadının potansiyelini gerçekleştirmesini engelleyen her türlü tutum ve davranış (şiddet, taciz, tecavüz, dayak, hakaret, çok eşlilik vb.) sergileyen erkeklerin sözleşmelerinin feshedilmesine kadar çeşitli yaptırımlar uygulayacağız.

**KADINLARLA
BİRLİKTE**
YEREL DEMOKRASIYE

